

Dosarul nr. 3ra-1019/22
2-20127305-01-3ra-05102022

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (V. Ciumac)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (G. Mîra, A. Bostan, G. Dașchevici)

Î N C H E I E R E

09 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Svetlana Efros împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind contestarea actului administrativ individual defavorabil, obligarea recalculării indemnizației lunare pentru creșterea copilului până la vârsta de 3 ani, achitării restanței la indemnizația lunară pentru creșterea și îngrijirea copilului rezultată din recalcularea indemnizației adjudecate și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 28 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a menținut hotărârea din 25 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă :

La 09 octombrie 2020 Svetlana Efros, reprezentată de avocatul Alexandru Bot a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind contestarea actului administrativ individual defavorabil, obligarea recalculării indemnizației lunare pentru creșterea copilului până la vârsta de 3 ani, achitării restanței la indemnizația lunară pentru creșterea și îngrijirea copilului rezultată din recalcularea indemnizației adjudecate și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanta a relatat că, prin decizia de stabilire a indemnizației lunare pentru creșterea copilului până la vârsta de 3 ani, i-a fost stabilită o indemnizație lunară în mărime de 1380,60 de lei, cu începerea concediului de îngrijire a copilului din 01 aprilie 2016.

În opinia reclamantei, valoarea indemnizației a fost eronat calculată, fiind greșit stabilită baza de calcul al acesteia.

La acest capitol, reclamanta a enunțat că în baza cererii nr.2013/22/1896, Casa Teritorială de Asigurări Sociale Strășeni a emis decizia privind stabilirea indemnizației lunare pentru creșterea și îngrijirea copilului XXXXXX, născut la XXXXXX, până la vârsta de 3 ani, aprobând indemnizația în valoare de 3040,63 de lei.

La XXXXXX a născut copilul XXXXXX, astfel fiindu-i stabilită o altă perioadă a concediului pentru îngrijirea și creșterea copilului, și anume 01 aprilie 2016-27 februarie 2019. Iar, în temeiul cererii nr.2016/22/48026, Casa Teritorială de Asigurări Sociale Strășeni a emis decizia privind stabilirea indemnizației lunare pentru creșterea și îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, aprobând indemnizația în valoare de 1380,60 de lei, reieșind din faptul că în luna februarie 2015, ar fi înregistrat un venit de 320 de lei, care a și dus la micșorarea indemnizației adjudecate.

Svetlana Efros, reprezentată de avocatul Alexandru Bot a invocat dezacordul cu concluzia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Strășeni relevând că suma de 320 de lei primită în februarie 2015, nu constituie venit asigurat, dar ajutor material achitat de către angajatorul său de atunci - ÎCS „Red Union Fenosa”, în sensul art. 165¹ al Codului muncii și nu poate fi apreciat ca venit din care se calculează contribuțiile de asigurări sociale, stipulat de art.165 alin.(1) din Codul muncii.

Subsecvent, invocând dispozițiile pct.10 subpct. 8) din Instrucțiunea Inspectoratului Fiscal Principal de Stat nr. 14 din 19 decembrie 2001 cu privire la reținerea impozitului pe venit la sursa de plată și art. 21 alin. (1) lit. b) al Legii nr. 489 din 08 iulie 1999 privind sistemul public de asigurări sociale, reclamanta a precizat că pentru anii de referință 2013, 2014 și 2015, conform datelor Biroului Național de Statistică, media lunară a salariului pe economie în sectorul real constituia: Anul 2013 - 3948,60 de lei, din care rezultă o bază de minim - 987,15 lei; Anul 2014 - 4378,60 de lei din care rezultă o bază de minim - 1094,65 de lei; Anul 2015 - 4814,60 de lei, din care rezultă o bază de minim - 1203,65 de lei.

Potrivit datelor din fișa de evidență a Casei Naționale de Asigurări Sociale, Svetlana Efros în perioada de referință nu a realizat un venit asigurat, pe motiv că aceasta nu a cumulat nivelul bazei impozabile necesare, beneficiind doar de o plată unică de 320 de lei ajutor material acordat de ziua de 8 martie.

Astfel, depunerea în plus a contribuțiilor de asigurări sociale de către angajator, nu trebuie să afecteze plata drepturilor cuvenite salariaților.

Invocând dispozițiile art. 24 alin. (3) din Legea nr.489 din 08 iulie 1999 privind sistemul public de asigurări sociale, reclamanta a subliniat că contribuția achitată în plus de către angajator în favoarea salariatului aflat în concediu pentru îngrijirea și creșterea copilului până la vârsta de 3 ani trebuie regularizată cu ocazia efectuării plăților ulterioare, adică cu ocazia ieșirii la muncă.

Așadar, reclamanta a conchis că în cazul său urma a fi aplicat pct.41 din Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a indemnizațiilor adresate familiilor cu copii, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1478 din 15 noiembrie 2002.

Or, începând cu XXXXXX și până la 15 februarie 2016, s-a aflat în concediu de îngrijire a copilului XXXXXX, la data de 13 noiembrie 2015 i-a fost acordat concediu de maternitate, la data de XXXXXX a născut-o pe XXXXXX, iar pentru

perioada 01 aprilie 2016 – XXXXXX i-a fost stabilit concediu pentru îngrijirea copilului.

Prin urmare, anume pct. 41 din Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a indemnizației adresate familiilor cu copii, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1478 din 15 noiembrie 2002, urmează a fi aplicat în vederea soluționării situației litigioase formate.

Complementar Svetlana Efros, reprezentată de avocatul Alexandru Bot a indicat că în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii nașterii copilului XXXXXX, nu a realizat venit asigurat la nicio unitate din motiv de concediu pentru îngrijirea copilului XXXXXX până la împlinirea vârstei de 3 ani (15 februarie 2016) și concediu de maternitate din 13 noiembrie 2015.

Astfel, quantumul indemnizației pentru creșterea copilului XXXXXX, trebuie să fie stabilit reieșind din venitul mediu lunar asigurat în temeiul căruia s-a calculat indemnizația pentru copilul XXXXXX.

În continuaure, reclamanta a susținut că este plasată în situația unui evident tratament diferențiat comparativ cu alte persoane aflate în situații similare. Or, legiuitorul nu tratează diferit asigurății pentru care contribuțiile de asigurări sociale au fost virate la bugetul național de asigurări de cei pentru care astfel de plăți nu au fost realizate/ au fost realizate greșit / au fost efectuate cu întârziere.

În final, reclamanta a menționat că la 10 septembrie 2020, a remis în adresa Casei Naționale de Asigurări Sociale o cerere, prin care a solicitat anularea parțială a deciziei de stabilire a indemnizației lunare pentru creșterea copilului până la vârsta de 3 ani, recalcularea indemnizației și achitarea restanței rezultate. Însă, încercarea medierii litigiului pe cale extrajudiciară a eșuat. Or, prin răspunsul nr. E-2036/20 din 25 septembrie 2020 Casa Națională de Asigurări Sociale a respins cererea prealabilă.

Svetlana Efros, reprezentată de avocatul Alexandru Bot a solicitat admiterea acțiunii, anularea deciziei de stabilire a indemnizației lunare pentru creșterea copilului până la vârsta de 3 ani, emisă de Casa Teritorială de Asigurări Sociale Strășeni la cererea nr. 2016/22/48026, în partea stabilirii quantumului lunar al indemnizației în mărime de 1380,60 de lei; obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să-i recalculeze indemnizația lunară pentru creșterea copilului XXXXXX până la vârsta de 3 ani, reieșind din quantumul venitului mediu lunar asigurat în temeiul căruia s-a calculat indemnizația pentru copilul precedent XXXXXX și să-i achite restanța la indemnizația lunară pentru creșterea și îngrijirea copilului XXXXXX, rezultată din recalcularea indemnizației adjudecate, dar și toate cheltuielile de judecare a cauzei.

Prin hotărârea din 25 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani, a fost admisă parțial acțiunea în contencios administrativ înaintată de Svetlana Efros.

S-a anulat decizia de stabilire a indemnizației lunare pentru creșterea copilului până la vârsta de 3 ani, emisă de Casa Teritorială de Asigurări Sociale Strășeni la cererea depusă de Svetlana Efros nr. 2016/22/48026, în partea stabilirii quantumului lunar al indemnizației în mărime de 1380,60 de lei.

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să recalculeze indemnizația lunară pentru creșterea copilului XXXXXX până la vârsta de 3 ani, reieșind din quantumul venitului mediu lunar asigurat în temeiul căruia s-a calculat indemnizația pentru copilul precedent – XXXXXX.

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să achite restanța la indemnizația lunară pentru creșterea și îngrijirea copilului XXXXXX, rezultată din recalcularea indemnizației adjuocate.

În rest, pretențiile reclamantei Svetlana Efros au fost respinse ca neîntemeiate (f.d. 77).

La 04 iunie 2021, în termenul prevăzut de art. 232 din Codul administrativ, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus apel, iar la 10 noiembrie 2021 a prezentat motivarea apelului împotriva hotărârii din 25 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi decizii privind declararea inadmisibilă sau respingerea ca fiind neîntemeiată a acțiunii depuse de Svetlana Efros (f.d.83, 96-104).

Prin decizia din 28 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a menținut hotărârea din 25 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (f.d.128-137).

În susținerea deciziei emise, Curtea de Apel Chișinău a catalogat ca fiind justă și legală soluția primei instanțe privind admiterea parțială a acțiunii, aceasta având la bază cumulul dovezilor administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, cărora le-a fost dată aprecierea juridică cuvenită.

Subsecvent, făcând trimitere la dispozițiile art. 209 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiat argumentul apelantei că acțiunea reclamantei este inadmisibilă, deoarece a fost înaintată cu omiterea termenului.

La acest capitol, instanța de apel a notat că răspunsul la cererea prealabilă a fost emis la 25 septembrie 2020, iar cererea de chemare în judecată a fost înaintată la data de 09 octombrie 2020. Astfel, reclamanta a respectat termenul de înaintare a acțiunii în contencios administrativ, reglementat de art. 209 din Codul administrativ.

În continuare, invocând dispozițiile art. 18 alin. (1) din Legea nr.289 din 22 iulie 2004 privind indemnizația pentru incapacitatea temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, pct.41 din Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a indemnizațiilor adresate familiilor cu copii, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1478 din 15 noiembrie 2002 „cu privire la indemnizațiile adresate familiilor cu copii”, pct. 40² din Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a indemnizațiilor adresate familiilor cu copii, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1478 din 15 noiembrie 2002 „cu privire la indemnizațiile adresate familiilor cu copii” (în vigoare până la 01 iulie 2019), art. 165 alin. (1), art. 165¹ din Codul muncii, art. 21 alin. (1) lit. b), art. 24 alin. (3) din Legea nr. 489 din 08 iulie 1999 privind sistemul public de asigurări sociale, pct. 10 alin. (8) din Instrucțiunea Inspectoratului Fiscal Principal de Stat nr. 14 din 19 decembrie 2001 cu privire la reținerea impozitului pe venit la sursa de plată, Curtea de Apel Chișinău a catalogat ca fiind justă concluzia primei instanțe că valoarea indemnizației lunare pentru creșterea copilului XXXXXX până la vârsta de 3 ani în mărime de 1380,60 de lei, a fost eronat calculată, fiind greșit stabilită baza de calcul al acesteia. Or, ajutorul material achitat de către ÎCS „Red Union Fenosa” în beneficiul Svetlanei Efros, nu poate fi apreciat ca venit din care se calculează contribuțiile de asigurări sociale.

De altfel, instanța de apel a apreciat critic argumentul Casei Naționale de Asigurări Sociale că hotărârea contestată este bazată pe o interpretare eronată a stării de fapt și în speță, calcularea indemnizației urma a fi efectuată în temeiul art. 40 al Regulamentului cu privire la modul de stabilire și plată a indemnizațiilor adresate familiilor cu copii, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1478 din 15 noiembrie 2002 „cu privire la indemnizațiile adresate familiilor cu copii”, dar nu în baza art. 41 din acest Regulament.

La acest capitol, instanța ierarhic inferioară a subliniat că organul de asigurări sociale la stabilirea indemnizației pentru creșterea copilului XXXXXX, nu a ținut cont de natura juridică a ajutorului material, care nu constituie un drept salarial, ci o garanție socială, ajutorul material fiind acordat reclamantei în baza contractului colectiv de muncă, și nu în baza contractului individual de muncă. Or, ajutorul material reprezintă o sumă bănească unică achitată tuturor angajaților care întrunesc anumite criterii ca stimulent salarial pentru marcarea zilei de 8 martie.

În această ordine de idei, instanța de apel a reținut ca fiind juste concluziile instanței de fond că este contrară legii ipoteza că venit asigurat reprezintă orice venit din care s-au achitat contribuții de asigurări sociale.

Aici, instanța de apel a relevat că pentru anii de referință 2013, 2014 și 2015, conform datelor Biroului Național de Statistică, media lunară a salariului pe economie în sectorul real constituia: anul 2013 - 3948,60 de lei, din care rezultă o bază de minim - 987,15 lei; anul 2014 - 4378,60 de lei, din care rezultă o bază de minim - 1094,65 de lei; anul 2015 - 4814,60 de lei, din care rezultă o bază de minim - 1203,65 de lei.

În acest sens, la contrapunerea datelor din fișa de evidență a Casei Naționale de Asigurări Sociale, rezultă că Svetlana Efros în perioada de referință, nu a realizat un venit asigurat, pe motiv că nu a cumulat nivelul bazei impozabile necesare, aceasta beneficiind doar de o plată unică de 320 de lei ca ajutor material acordat de ziua de 8 martie.

Prin urmare, depunerea în plus a contribuțiilor de asigurări sociale de către angajator, nu trebuie să afecteze plata drepturilor cuvenite salariaților.

Totodată, în cazul în care contribuția lunară de asigurări sociale achitată de contribuabil este mai mare decât contribuția datorată, suma plătită în plus se regularizează cu ocazia efectuării plăților ulterioare, ceea ce semnifică că contribuția achitată în plus de către angajator în favoarea salariatului aflat în concediu pentru îngrijirea și creșterea copilului până la vârsta de 3 ani, trebuie regularizată cu ocazia efectuării plăților ulterioare, adică cu ocazia ieșirii la muncă.

Astfel, instanța de fond corect a făcut referire la prevederile pct.41 din Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a indemnizațiilor adresate familiilor cu copii, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1478 din 15 noiembrie 2002, potrivit căruia, în cazul în care persoana asigurată, în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii nașterii copilului, nu are realizat venit asigurat la nici o unitate din motiv de concediu pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, cuantumul indemnizației pentru creșterea copilului următor se stabilește în modul prevăzut la punctul 40² din prezentul Regulament sau reieșind din venitul mediu lunar asigurat în temeiul căruia s-a calculat indemnizația pentru copilul precedent, cu condiția că aceasta va duce la majorarea cuantumului indemnizației.

Corespunzător, instanța de apel a precizat că în situația din speță, sunt aplicabile prevederile pct.41 din Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a indemnizațiilor adresate familiilor cu copii, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1478 din 15 noiembrie 2002.

În acest sens, instanța de apel a conchis că începând cu XXXXXX și până la 15 februarie 2016, reclamanta s-a aflat în concediu de îngrijire a copilului XXXXXX, la data de 13 noiembrie 2015 reclamantei i-a fost acordat concediu de maternitate, la data de XXXXXX Svetlana Efros a născut-o pe XXXXXX, iar pentru perioada 01 aprilie 2016 – XXXXXX reclamantei i-a fost stabilit concediu pentru îngrijirea copilului.

Respectiv, instanța de apel a conchis că prima instanță corect a constatat că Svetlana Efros în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii nașterii copilului XXXXXX (februarie 2016), nu a realizat venit asigurat la nicio unitate, din motiv de concediu pentru îngrijirea copilului XXXXXX până la împlinirea vârstei de 3 ani și concediu de maternitate din 13 noiembrie 2015.

Corespunzător, este justă concluzia primei instanțe că, cuantumul indemnizației pentru creșterea copilului XXXXXX, trebuie să fie stabilit reieșind din venitul mediu lunar asigurat în temeiul căruia s-a calculat indemnizația pentru copilul XXXXXX, iar argumentele contrare ale apelantei au caracter declarativ, neavând putere juridică de a răsturna soluția instanței de fond.

Astfel, prima instanță corect a concluzionat despre necesitatea admiterii pretenției reclamantei privind anularea deciziei de stabilire a indemnizației lunare pentru creșterea copilului până la vârsta de 3 ani, emisă de Casa Teritorială de Asigurări Sociale Strășeni la cererea Svetlanei Efros nr. 2016/22/48026, în partea stabilirii cuantumului lunar al indemnizației în mărime de 1380,60 de lei, or, reclamanta prin argumentele și probele anexate la materialele cauzei a demonstrat ilegalitatea actului contestat.

De altfel, reieșind din ilegalitatea acțiunilor Casei Naționale de Asigurări Sociale, instanța de apel a admis pretențiile subsecvente a reclamantei privind obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale la recalcularea indemnizației lunare pentru creșterea copilului XXXXXX până la vârsta de 3 ani, reieșind din cuantumul venitului mediu lunar asigurat în temeiul căruia s-a calculat indemnizația pentru copilul precedent XXXXXX și achitarea restanței la indemnizația lunară pentru creșterea și îngrijirea copilului XXXXXX, rezultată din recalcularea indemnizației adjudecate, or, s-a constatat cu certitudine că cuantumul indemnizației pentru creșterea copilului XXXXXX, trebuie să fie stabilit reieșind din venitul mediu lunar asigurat, în temeiul căruia s-a calculat indemnizația pentru copilul XXXXXX.

La 20 iulie 2022 Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs, iar la 12 octombrie 2022 a prezentat motivarea recursului împotriva deciziei din 28 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău solicitând casarea deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi decizii privind declararea inadmisibilă sau respingerea ca neîntemeiată a acțiunii depuse de Svetlana Efros.

În susținerea recursului, Casa Națională de Asigurări Sociale a invocat motivele de fapt și de drept indicate pe parcursul examinării cauzei în prima instanță și instanța de apel, suplimentar menționând dezacordul cu decizia instanței

de apel pe care o consideră neîntemeiată și pasibilă casării, deoarece a fost emisă cu interpretarea eronată a circumstanțelor cauzei și a legislației pertinente.

Subsecvent, la argumentul Svetlanei Efros precum că la stabilirea indemnizației pentru copilul Efros Adriana, venitul asigurat în sumă de 320 de lei, obținut de aceasta în luna februarie 2015, nu urma a fi luat în calcul de către Casa Națională de Asigurări Sociale, recurenta a notat că instanța de apel a preluat concluzia instanței de fond că suma de 320 de lei primită în februarie 2015 nu constituie venit asigurat, dar ajutor material achitat reclamantei de către angajatorul său ÎCS „Red Union Fenosa”, considerent din care valoarea indemnizației de stabilire a indemnizației lunare pentru creșterea copilului XXXXXX până la vârsta de 3 ani în mărime de 1380,60 de lei, a fost eronat calculată, fiind greșit stabilită baza de calcul al acesteia. Prin urmare, ajutorul material achitat de către ÎCS „Red Union Fenosa” în beneficiul Svetlanei Efros nu poate fi apreciat ca venit din care se calculează contribuțiile de asigurări sociale”.

La acest capitol, recurenta a opinat că constatările instanțelor ierarhic inferioare nu pot fi reținute, deoarece materialele dosarului atestă că potrivit datelor din Registrul de stat al evidenței individuale în sistemul public de asigurări sociale, în luna februarie 2015, intimata a realizat anume venit asigurat, venit din care au fost calculate și achitate contribuții de asigurări sociale, în sumă de 320 de lei.

Aici, recurenta a remarcat că alegația instanțelor de judecată enunțată contravine inclusiv prevederilor Anexei nr. 5 din Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2015 nr. 73 din 12 aprilie 2015. Or, suma de 320 de lei achitată în luna februarie 2015 de către angajatorul intimatei sub formă de drept salarial, nu cade sub incidența Anexei nr. 5 din Legea nominalizată, pentru a fi scutită de calcularea de contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii.

De asemenea, recurenta a enunțat că instanțele ierarhic inferioare au ignorat scrisoarea angajatorului intimatei ÎCS „Red Union Fenosa” nr. 0605/20595-20160322 din 21 martie 2016, în care se indică că suma de 320 de lei a fost achitată regulamentar, conform contractului individual de muncă și nu există temeii de anulare a acestui calcul. Iar, potrivit art. 64 alin.(2) din Codul muncii (în vigoare la momentul respectiv), salariații nu pot renunța la drepturile ce le sânt recunoscute prin prezentul cod. Orice înțelegere prin care se urmărește renunțarea la drepturile recunoscute salariaților sau limitarea acestora este nulă.

În context, Casa Națională de Asigurări Sociale a menționat că potrivit aceleiași scrisori, ÎCS „Red Union Fenosa” a refuzat să efectueze corectări în datele Registrului de stat al evidenței individuale în privința contribuțiilor de asigurări sociale de stat.

Respectiv, odată ce intimata a considerat totuși că suma de 320 de lei a fost achitată de către angajator cu derogare de la cadrul normativ, urma să conteste în instanța de judecată acțiunile angajatorului, fapt nerealizat de aceasta. În așa fel, odată ce în luna februarie 2015, lună ce intră în calculul indemnizației, intimata a obținut venit asigurat, acest venit nu poate fi ignorat, exclus etc., deoarece legea nu admite o astfel de posibilitate sau oportunitate. Deci, venitul asigurat din luna februarie 2015, urmează să fie inclus în baza de calcul a indemnizației așa precum stipulează rigorile legale, în speță art. 7 alin.(1), (2) din Legea nr.289 din 22 iulie 2004 privind indemnizația pentru incapacitatea temporară de muncă și alte

prestații de asigurări sociale și art. 21 alin. (1) al Legii nr. 489 din 08 iulie 1999 privind sistemul public de asigurări sociale.

Astfel, reieșind din circumstanțele de fapt și de drept ale cazului, concluzia instanței de apel privind aplicabilitatea prevederilor pct. 41 al Regulamentului cu privire la modul de stabilire și plată a indemnizațiilor adresate familiilor cu copii, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1478 din 15 noiembrie 2002 „cu privire la indemnizațiile adresate familiilor cu copii”, la calcularea indemnizației intinatei, este total eronată și neîntemeiată, incidente cazului fiind anume prevederile pct. 40 din acest Regulament.

La 14 octombrie 2022 în adresa Svetlanei Efros și a reprezentantului acesteia, avocatului Alexandru Bot a fost expediată copia recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

Deși la 24 octombrie 2022 Svetlana Efros a recepționat copia recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei, aceasta nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Iar, conform art. 245 din același Cod, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia în prezenta cauză de contencios administrativ la 28 iunie 2022.

Din materialele cauzei rezultă că, instanța de apel a expediat la adresa de e-mail a Casei Naționale de Asigurări Sociale copia dispozitivului deciziei din 28 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău la data de 15 iulie 2022, iar decizia motivată la 16 septembrie 2022, fapte confirmate prin extrasele din poșta electronică, anexate la dosar (f.d.138, 140).

Astfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că Casa Națională de Asigurări Sociale s-a conformat dispozițiilor art. 245 Cod administrativ și a depus în termen recursul la 20 iulie 2022, iar motivarea recursului la 12 octombrie 2022.

Examinând temeiurile recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

Prin prisma art.246, alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art.246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi rezultă că

admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs menționează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245, alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se

vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Astfel, completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale, este inadmisibilă.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Nicolae Craiu

Nina Vascan